

Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgesi Karasal Biyolojik Çeşitliliğin Tespiti Projesi

“Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgesi Karasal Biyolojik Çeşitliliğin Tespiti Projesi” ile; doğal, tarihi, kültürel değerleri ve sosyo-ekonomik yapıyı bütünleşik alan yönetimi yaklaşımı ile sürdürülebilirlik anlayışına uygun şekilde planlayarak korumak ve yönetmek stratejisinden hareketle, Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgesi’nde yapılacak Yönetim Planına altlık oluşturmak üzere, orman, alpin ve sulak ekosistemlerin hakim olduğu bölgede “karasal alanda biyolojik çeşitliliğin” tespiti, endemik, ender (nadir), nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, bölgenin tespiti, tehditlerinin ve koruma önlemlerinin ortaya konması, bölgenin korunması ve yönetilmesini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesi amacıyla 2010 yılında proje yapılmıştır.. Bu amaç doğrultusunda, yönetim planına altlık oluşturulmuş ve bölgenin biyolojik zenginliğinin gelecek nesillere bilinçli bir şekilde aktarılması ve tanıtılmasına katkı sağlanmıştır.

Uzungöl ÖÇK Bölgesi'nin Kafkasya Ekolojik Bölgesi'ndeki yeri

Uzungöl ÖÇK Bölgesi, Kafkasya Ekolojik Bölgesi veya Kafkasya Sıcak Noktası olarak adlandırılan alanda bulunmaktadır (Şekil 1). Kafkasya Bölgesi, Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) tarafından belirlenen, dünyanın biyolojik çeşitlik açısından özel öneme sahip 200 Ekolojik Bölgesi arasında yer almakta ve Uluslararası Koruma Örgütü [Conservation International (CI)] tarafından yeryüzünün en önemli biyolojik çeşitliliğe sahip ve tehdit altındaki 25 sıcak noktası arasında değerlendirilmektedir. Kafkasya Ekolojik Bölgesi veya Kafkasya Sıcak Noktası olarak adlandırılan bu alan, Karadeniz ile Hazar Denizi arasında Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan ülkelerinin tamamı ile İran, Rusya ve Türkiye'nin bir bölümünü kapsayan 580,000 km² büyüklüğe sahip bir bölgedir.

Dünyanın önemli biyolojik çeşitliliğine sahip ve tehdit altındaki bölgelerinden biri olan Kafkasya Ekolojik Bölgesi/Sıcak Noktası içerisinde bulunan Uzungöl ÖÇK Bölgesi, eşsiz orman, yüksek dağ ve akarsu ekosistemleri ile çok önemli yaban hayvanı (memeli, kuş, sürüngen, amfibi, balık, böcek) türüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu türlerden Kafkasya Ekolojik Bölgesi/Sıcak Noktasında bulunan küresel ölçekte tehlike altındaki türler, sadece bu bölgeye has türler ve ülkemizde tehdit altındaki türler aşağıda verilmiştir.

Kuşlardan; Cüce karabatak (*Phalacrocorax pygmeus*), İmparator Kartal (*Aquila heliaca*), Büyük Orman Kartalı (*Aquila clanga*), Küçük Kerkenez (*Falco naumanni*), Kara akbaba (*Aegypius monachus*), Dağ horozu (*Tetrao mlokosiewiczii*), Ur keklik (*Tetraogallus caucasicus*), Sürmeli Kızıkuşu (*Vanellus gregarius*), Bildircin kılavuzu (*Crex crex*).

Memelilerden; Akdeniz Nalburunluyarasası (*Rhinolophus euryale*), Küçük Nalburunluyarasa (*Rhinolophus hipposideros*), Nalburunluyarasa (*Rhinolophus mehelyi*), Su samuru (*Lutra lutra*), Yaban keçisi (*Capra aegagrus*), Çengel boynuzlu dağ keçisi (*Rupicapra rupicapra*), Ayı (*Ursus arctos*) ve Vaşak (*Lynx lynx*).

Sürüngenlerden; Tosbağa (*Testudo graeca*), Trabzon –Türk- Kertenkelesi (*Lacerta clarkorum*), Kafkas Engereği (*Vipera kaznakovi*), Küçük –Doğu Karadeniz- Engereği (*Vipera pontica*) ve Urmiye - Vagner- Engereği (*Vipera wagneri*).

Amfibilerden; Kafkas semenderi (*Mertensiella caucasica*), Siğilli Kurbağa (*Bufo verrucosissimus*) ve Kafkas Kurbağası (*Pelodytes caucasicus*).

Uzungöl ÖÇK Bölgesinde; bitkisel biyolojik çeşitliliğin saptanması amacıyla yönelik bölgede yapılan çalışmalarla, alanın fl ora ve vejetasyonu ortaya konmuştur. Alanda 125 alttür, 68 varyete olmak üzere 311 cinse ait toplam 658 adet bitki taksonu tespit edilmiştir.

Primula x uzungolensis (Uzungöl Çuha çiçeği)

Doğal ortamdan örneklenen Gökkuşluğu alabalığı